

Ár 2010, föstudaginn 28. janúar 2011, er fundur haldinn í úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki.

Mætt eru: Áslaug Árnadóttir, formaður, Geir Arnar Marelsson, Jóhann Tómas Sigurðsson, Hildigunnur Hafsteinsdóttir og Oddur Ólason.

Fyrir er tekið **mál nr. 28/2010**:

M
gegn
Fjármálafyrirtækjunum GF og
F

og kveðinn upp svohljóðandi

ú r s k u r ð u r :

I.

Málsmeðferð.

Málsaðilar eru M, hér eftir nefndur sóknaraðili, annars vegar og GF og F, hér eftir nefndir varnaraðilar, hins vegar.

Málið barst úrskurðarnefndinni 30. júní 2010 með kvörtun A, f.h. sóknaraðila, dagsettri 28. júní 2010. Með bréfi nefndarinnar, dagsettu 1. júlí 2010, var kvörtunin send varnaraðilum og þeim gefinn kostur á að tjá sig um hana og skýra sjónarmið sín. Svör varnaraðila F bárust þann 26. júlí 2010. Var bréfið sent lögmanni sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 30. júlí 2010, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir lögmannsins bárust þann 11. ágúst 2010. Svör varnaraðila GF bárust þann 14. september 2010. Var bréfið sent lögmanni sóknaraðila með bréfi nefndarinnar, dagsettu 16. september 2010, og honum gefinn kostur á að koma á framfæri athugasemdum sínum. Athugasemdir lögmannsins bárust þann 29. september 2010.

Málið var tekið fyrir á fundum nefndarinnar 5. og 26. nóvember 2010 og 7., 14. og 28. janúar 2011.

II.

Málsatvik.

Á árinu 2007 gaf sóknaraðili út þrjár handveðsyfirlýsingar til GF. Í fyrsta lagi var um að ræða handveðsyfirlýsingu nr. X, dagsetta 7. mars 2007, þar sem sóknaraðili setti varnaraðila að handveði innstæðu í vörslu fjárstýringar bankans að fjárhæð 300.000.000 kr. sem var sérgreind fjárhæð í tímabundinni ávöxtun hjá bankanum með auðkennið L. Innstæðan var sett að handveði til tryggingar skaðlausri greiðslu á öllum skuldum sóknaraðila við GF. Í öðru lagi var um að ræða handveðsyfirlýsingu nr. Y frá 14. ágúst 2007 þar sem sóknaraðili setti GF að handveði Peningabréf GF að nafnverði 1.499.634,84 kr. til tryggingar skaðlausri greiðslu á skuldum þeim sem B stóð í eða stofnaði til við bankann, hvort sem um væri að ræða víxilskuldir, víxilábyrgðir, yfirdrátt á tékkareikningi, skuldabréf, innlenda eða erlenda lánessamninga, erlend

endurlán, reikningslán, afurðalán, afleiðuviðskipti eða hvers konar aðrar skuldir við bankann. Í þriðja lagi var um að ræða handveðsyfirlýsingu nr. Z dagsetta 6. nóvember 2007 þar sem sóknaraðili setti að handveði Peningabréf GF að nafnverði 734.796,83 kr. til tryggingar skaðlausri greiðslu á skuldum þeim sem sóknaraðili stóð í eða stofnaði til við bankann, hvort sem um væri að ræða víxilskuldir, víxilábyrgðir, yfirdrátt á tékkareikningi, skuldabréf, innlenda eða erlenda lánessamninga, erlend endurlán, reikningslán, afurðalán, afleiðuviðskipti eða hvers konar aðrar skuldir við bankann.

Þann U tók Fjármálaeftirlitið yfir vald hluthafafundar í GF og skipaði skilanevnd yfir bankanum. Í kjölfarið var F stofnaður, en með ákvörðun Fjármálaeftirlitsins frá V var nánar tilgreindum eignum og skuldum GF ráðstafað til F.

Sóknaraðili fékk tvær tilkynningu frá varnaraðila GF, dagsettar febrúar 2010, um að krafa félagsins vegna afleiðuviðskipta væri í vanskilum og næmu vanskilin 868.836.700 kr. Í öðru bréfinu kemur einnig fram að sóknaraðili hafi með handveðsyfirlýsingu, dagsettri 14. ágúst 2008, sett að handveði til tryggingar skuldum sóknaraðila við varnaraðila GF eign sína í Peningabréfum GF að nafnverði 1.499.634,84 kr. Í bréfinu kemur fram að sjóðnum Peningabréfum GF hafi verið slitið og greiðsla innt af hendi til eigenda hlutdeildarskírteina. Segir að veðsetningin nái einnig til þeirrar útgreiðslu og standi því nú til tryggingar innstæða á reikningum, nú að fjárhæð 18.103.191 kr. ásamt áföllnum vöxtum. Í hinu bréfinu segir að sóknaraðili hafi með handveðsyfirlýsingu, dagsettri 7. mars 2007, sett að veði innstæðu sem afhent hafi verið til tímabundinnar ávöxtunar hjá varnaraðila GF að fjárhæð 200.000.000 kr. ásamt áföllnum vöxtum. Var skorað á sóknaraðila að greiða þá fjárhæð sem í vanskilum var en yrði það ekki gert innan nánar tilgreinds frests mundi varnaraðili leita fullnustu í innstæðum sem myndast hefðu vegna eignar í Peningabréfum GF. Þá fékk sóknaraðili sama dag tilkynningu frá varnaraðila GF um að krafa bankans á B vegna afleiðuviðskipta væri í vanskilum og næmu vanskilin 65.405.733 kr. Kemur fram í bréfinu að verði krafan ekki greidd verði gengið að veði, sem sóknaraðili setti til tryggingar skuldum B við GF með handveðsyfirlýsingu dagsettri 14. ágúst 2007, í eign félagsins í Peningabréfum GF að nafnverði 1.499.634,84 kr. Í bréfinu kemur fram að sjóðnum Peningabréfum GF hafi verið slitið og greiðsla innt af hendi til eigenda hlutdeildarskírteina. Segir að veðsetningin nái einnig til þeirrar útgreiðslu og standi því nú til tryggingar innstæða á reikningum, nú að fjárhæð 33.765.895 kr. ásamt áföllnum vöxtum.

Þáverandi lögmaður sóknaraðila ritaði varnaraðila GF bréf þann 9. mars 2009 þar sem fram kom að sóknaraðili mundi ekki ganga frá eða semja um greiðslu en óskað var eftir viðræðum við GF um úrlausn á ágreiningi aðila. Þann 16. apríl 2010 sendi lögmaður sóknaraðila tölvubréf til varnaraðila F þar sem mótmælt var flutningi innstæðu bundins reiknings frá F til GF.

Þann 5. maí ritaði lögmaður sóknaraðila varnaraðila F bréf, með afriti til GF, þar sem mótmælt var millifærslu á samtals 252.155.376 kr. frá varnaraðila F til varnaraðila GF á tímabilinu 7. – 21. apríl 2010. Taldi félagið engar heimildir vera fyrir millifærslunni.

Þann 12. maí rituðu lögmennt sóknaraðila varnaraðila GF bréf þar sem skorað er á bankann að leggja fram gögn sem sýni fram á að umræddir fjármunir séu sérgreindir til tryggingar skuldbindingum félagsins vegna afleiðusamninga. Séu slík gögn ekki fyrir hendi er þess krafist að fjármunirnir verði lagðir inn á fjárvörslureikning lögmannna sóknaraðila.

Varnaraðili GF svaraði erindi sóknaraðila með bréfi, dags. 26. maí 2010, þar sem kröfum félagsins er hafnað og krafist greiðslu á eftirstöðvum skuldarinnar.

Málinu var skotið til úrskurðarnefndarinnar með kvörtun, dagsettri 28. júní 2010.

III.

Umkvörtunarefni.

Sóknaraðili krefst afhendingar á 252.155.376 kr. sem varnaraðili F millifærði til varnaraðila GF í þrennu lagi 7., 13. og 21. apríl 2010.

Sóknaraðili rökstyður kröfu sína með því að í ákvörðun Fjármálaeftirlitsins frá V um rástöfun eigna og skulda GF hafi falið í sér að innlendir innstæður skyldu flytjast til F. Jafnframt segi í ákvörðuninni að F taki við öllum tryggingaréttindum, þ.m.t. öllum veðréttindum. Í forsendum Fjármálaeftirlitsins fyrir skiptingu efnahagsreiknings milli gömlu og nýju bankanna komi svo fram að afleiðusamningar skuli ekki færðir yfir í nýju bankana.

Segir sóknaraðili að farið hafi verið eftir þessi í tilviki sóknaraðila og innstæður og tryggingaréttindi færð til varnaraðila F, en afleiðusamningar skildir eftir hjá varnaraðila GF. Í apríl 2010 hafi svo verið vikið frá ákvörðunum Fjármálaeftirlitsins þegar innstæður sóknaraðila að fjárhæð 252.155.376 kr. voru fluttar til varnaraðila GF. Ekki sé heimild til framangreindra millifærslna í ákvörðunum Fjármálaeftirlitsins eða lögum. Millifærslurnar séu gegn vilja sóknaraðila og til greiðslu krafna sem sóknaraðili hafa ítrekað mótmælt og hafnað greiðslu á. Þá hafi varnaraðili GF, ekki sýnt fram á að hann eigi nokkurn tryggingarétt í viðkomandi fjármunum.

Þá telur sóknaraðili að skilanefnd GF teljist lægra sett stjórnvald undir Fjármálaeftirlitinu og beri nefndinni því að fara að skýrum fyrirmælum Fjármálaeftirlitsins.

Sóknaraðili telur ennfremur að þær þrjár handveðsyfirlýsingar sem sóknaraðili gaf út til varnaraðila GF á árinu 2007 séu fallnar úr gildi. Umræddir fjármálagerningar sem settir voru að handveði hafi verið innleystir í kjölfar bankahrunsins og hafi andvirði þeirra verið lagt inn á innstæðureikninga sóknaraðila, ekki hafi verið gerðar sérstakar handveðsyfirlýsingar um þá reikninga og þá fjármuni og ekki sé kveðið á um það í fyrri handveðsyfirlýsingum að þær nái til útgreiðslu hinna veðsettu fjármálagerninga. Handveðsyfirlýsingarnar séu því fallnar niður og feli ekki í sér nein tryggingaréttindi fyrir hvorugan varnaraðila. Af skýru orðalagi yfirlýsinganna liggja jafnframt skýrt fyrir að þær feli ekki í sér að fjármunirnir hafi verið sérgreindir til tryggingar fyrir meintar afleiðuskuldir sóknaraðila, heldur til tryggingar öllum skuldum sóknaraðila gagnvart GF. Þar sem allir fjármunir sóknaraðila og öll tryggingaréttindi hafi verið færð til varnaraðila F með ákvörðun Fjármálaeftirlitsins sé skýrt að varnaraðili GF hafi engan rétt til að krefjast eða taka við umræddum fjármunum. Því séu millifærslurnar óheimilar og beri varnaraðila GF að skila þeim aftur til sóknaraðila.

Lögmenn sóknaraðila sendu úrskurðarnefndinni frekari athugasemdir eftir að þeim höfðu borist athugasemdir varnaraðila. Með athugasemdunum fylgdu bréf GF til B, dags. 11. ágúst 2010, og bréf lögmanna B og M til GF, dags. 1. september 2010. Segir í athugasemdunum að samskiptin varði þau málefni sem fjallað sé um með beinum hætti og sýni fram á fortakslausa framkomu þrotabúsins í garð sóknaraðila, þ.e. að ráðstafa hluta þeirra fjármuna sem hér um ræðir upp í skuld þriðja aðila, þvert

gegn betri vitund um að viðkomandi skuldbinding var ógild og vitandi um að um millifærslu fjármuna frá F til þrotabúsins er deilt fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki. Óskar sóknaraðili þess að „þessari háttsemi þrotabúsins verði bætt á listann yfir þau atriði sem [sóknaraðili] kvartar yfir og gerir athugasemd við í upprunalegu kvörtun sinni þann 28. júní sl.“

IV.

Athugasemdir varnaraðila.

Í erindi varnaraðila F til nefndarinnar kemur fram að með ákvörðun Fjármálaeftirlitsins frá V um ráðstöfun eigna og skulda GF til F hafi F tekið við öllum tryggingarréttindum GF þ.m.t. öllum veðréttindum, ábyrgðum og öðrum sambærilegum réttindum sem tengjast kröfum bankans. Með ákvörðun Fjármálaeftirlitsins frá W var ákveðið að réttindi og skyldur samkvæmt afleiðusamningum skyldu verða eftir í gamla bankanum. Með ákvörðun Fjármálaeftirlitsins frá Þ var ákveðið að F skyldi standa GF skil á sérgreindum tryggingum viðskiptamanna, m.a. vegna afleiðusamninga sem ekki fluttust yfir í F. Skilanefnd GF hafi með beiðni dagsettri 12. mars 2010 óskað eftir að F afhenti GF veðandlag það sem fjallað er um í máli þessu. Hafi verið fallist á beiðnina á grundvelli framangreindra ákvarðana Fjármálaeftirlitsins.

Varnaraðili GF bendir á að í 2. tölulið ákvörðunar Fjármálaeftirlitsins frá V um ráðstöfun eigna og skulda GF segi að F taki við öllum tryggingarréttindum bankans, þ.m.t. öllum veðréttindum sem tengjast kröfum bankans. Í ákvörðun Fjármálaeftirlitsins frá W um breytingu á framangreindri ákvörðun komi fram að F skuli standa GF skil á sérgreindum tryggingum viðskiptamanna eftir því sem við á vegna kröfuréttinda of afleiðusamninga sem ekki fluttust til F. Því hafi ætlun Fjármálaeftirlitsins verið sú að afleiðuviðskipti viðskiptavina bankans og tryggingaráðstafanir tengdar slíkum viðskiptum skyldu ekki færast yfir til F.

Varnaraðili GF telur að þeir fjármálagerningar sem sóknaraðili setti að handveði til tryggingar skuldum félagsins og B við bankann með undirritun á handveðsyfirlýsingu hafi verið til tryggingar fyrir skuldum félagsins við veðbréfasvið bankans þar sem veðsetningarinnar var óskað af hálfu félagsins. Þannig hafi tryggingin verið skilgreind innan bankans og þar af leiðandi hafi hún verið sérgreind fyrir m.a. afleiðuskuld sóknaraðila við bankann. Þess utan segi beinlínis í handveðsyfirlýsingum nr. Y og Z að fjármálagerningarnir séu til tryggingar skaðlausri greiðslu á skuldum vegna m.a. afleiðuviðskipta sóknaraðila við bankann. Því sé ljóst að handveðsyfirlýsingarnar hafi verið gefnar út sem tryggingar vegna afleiðuviðskipta sóknaraðila við bankann og verið sérgreindar sem slíkar.

Varnaraðili GF telur fráleitt að tryggingarréttindi bankans hafi fallið niður í kjölfar þess að handveði samkvæmt handveðsyfirlýsingu nr. X hafi verið aflétt að hluta og að handveð samkvæmt handveðsyfirlýsingu nr. Y og Z, þ.e. hlutdeildarskírteini í sjóðnum Peningabréf GF, hafi verið innleyst í kjölfar slita á sjóðnum og andvirði innlausnarinnar verið lagt inn á sparisjóðsreikninga í nafni hlutdeildarskírteinishafa hjá varnaraðila F. Bendir varnaraðili á að í handveðsyfirlýsingu nr. X segi að handveðsetning samkvæmt yfirlýsingunni gildi frá og með undirritun hennar og þar til sú skuld og allur kostnaður sem handveðið eigi að tryggja sé að fullu greiddur. Jafnframt segi í handveðsyfirlýsingunni að veðsala sé óheimilt að afturkalla eða fella úr gildi yfirlýsinguna meðan umræddar skuldir og allur kostnaður vegna þeirra hafi ekki verið greiddur að fullu. Því sé ljóst að

handveðsyfirlýsingin hafi ekki getað fallið niður fyrr en þær skuldir, þ.m.t. skuldir vegna afleiðuviðskipta, sem hún átti að tryggja væru að fullu greiddar. Það að bankinn hafi samþykkt að aflétta hluta handveðsins sé ekki með nokkru móti hægt að túlka með þeim hætti að réttarvernd handveðsins hafi fallið niður.

Hvergi í handveðsyfirlýsingum nr. Y og Z sé minnst á það að veðsetningin falli niður við það eitt að form viðkomandi tryggingar breytist með einhverjum hætti. Þar segi þvert á móti að sé hið veðsetta húsbréf nái handveðrétturinn jafnframt til endurgreiðslna samkvæmt reglum þeim sem gilda um útdrátt slíkra bréfa á hverjum tíma, meðan skuldin og það sem handveðið á að tryggja sé ekki að fullu greitt og að sama gegni um hvers konar endurgreiðslur af öðrum tegundum handveðsettra fjármálagerninga. Því sé gert ráð fyrir að veðrétturinn nái til hvers konar endurgreiðslu sem stafi af hinum veðsettu fjármálagerningum. Því sé eðlilegt túlkun á handveðsyfirlýsingunum sú að innstæða sóknaraðila á reikningum félagsins hjá F, þ.e. andvirði hinna innleystu hlutdeildarskírteina skuli teljast veðsett með sama hætti og hlutdeildarskírteinin voru áður.

Loks hafnar varnaraðili GF því alfarið að hann teljist lægra sett stjórnvald sem lúti stjórn æðra setts stjórnvalds, Fjármálaeftirlitsins, en bendir á að skilanevnd bankans lúti hins vegar eftirliti Fjármálaeftirlitsins á grundvelli laga n. 87/1998 um opinbert eftirlit á fjármálastarfsemi.

VI.

Niðurstaða.

Í kvörtun sóknaraðila til nefndarinnar eru gerðar eftirfarandi kröfur: „*Kærandi krefst afhendingar 252.155.376 kr. sem F millifærði til GF í þrennu lagi þann 7., 13. og 21. apríl 2010.*“ Athugasemdum sem sóknaraðili sendin nefndinni 29. september 2010, eftir að honum höfðu borist athugasemdir varnaraðila, fylgdu bréf GF til B, dags. 11. ágúst 2010, og bréf lögmanna B og M til GF, dags. 1. september 2010. Segir í athugasemdunum að samskiptin varði þau málefni sem fjallað sé um með beinum hætti og sýni fram á fortakslausa framkomu þrotabúsins í garð sóknaraðila, þ.e. að ráðstafa hluta þeirra fjármuna sem hér um ræðir upp í skuld þriðja aðila, þvert gegn betri vitund um að viðkomandi skuldbinding var ógild og vitandi um að um millifærslu fjármuna frá F til þrotabúsins er deilt fyrir úrskurðarnefnd um viðskipti við fjármálafyrirtæki. Óskar sóknaraðili þess í lok athugasemdana að „*þessari háttsemi þrotabúsins verði bætt á listann yfir þau atriði sem [sóknaraðili] kvartar yfir og gerir athugasemd við í upprunalegu kvörtun sinni þann 28. júní sl.*“

Í eyðublaði fyrir kvartanir til úrskurðarnefndarinnar kemur fram að greina skuli þar skýrlega hvers er krafist, svo sem fjárhæð kröfu, vextir, kostnaður, viðurkenning á réttindum, lausn undan skyldu eða annað sem gæti átt við. Í 9. gr. samþykktu fyrir nefndina segir að eftir móttöku kvörtunar skuli nefndin senda gögn sem kvörtuninni fylgja til viðkomandi fjármálafyrirtækis og annarra sem málið kann að varða sérstaklega. Af 2. mgr. 9. gr. má ráða að það sé gert til að veita fjármálafyrirtæki möguleika á að senda nefndinni mótmæli eða athugasemdir við kvörtun. Í framkvæmd hefur sá háttur verið hafður á að þessar athugasemdir viðkomandi fjármálafyrirtækja hafa verið senda sóknaraðila og honum gefinn kostur á að koma fram athugasemdum. Hafa þær athugasemdir ekki verið sendar fjármálafyrirtækjum.

Í ljósi framangreinds verður ekki talið að sóknaraðili geti komið fram nýjum kröfum fyrir nefndina með athugasemdum við athugasemdir varnaraðila. Þá er í

umræddu tilviki ekki ljóst hvort að sóknaraðili er að setja fram nýjar kröfur þegar hann óskar eftir að „þessari háttsemi þrotabúsins verði bætt á listann yfir þau atriði sem [sóknaraðili] kvartar yfir“. Getur nefndin því aðeins tekið afstöðu til þeirra krafna sem fram koma í kvörtun sóknaraðila sem dagsett er 28. júní 2010, þ.e. hvort að sóknaraðili eigi rétt á afhendingu 252.155.376 kr. sem F millifærði til GF í þrennu lagi þann 7., 13. og 21. apríl 2010.

Ágreiningur málsaðila varðandi framangreinda kröfu lýtur að því annars vegar hvort að varnaraðilar hafi átt handveðrétt í innstæðum sóknaraðila á grundvelli þriggja handveðsyfirlýsinga og hins vegar að því hvort að heimilt hafi verið að færa tryggingarréttindin frá varnaraðila F til varnaraðila GF.

Í málinu liggur fyrir að sóknaraðili gaf út þrjár handveðsyfirlýsingar til GF á árinu 2007.

Í fyrsta lagi var um að ræða handveðsyfirlýsingu nr. X, dagsetta 7. mars 2007, þar sem sóknaraðili setti varnaraðila að handveði innstæðu í vörslu fjárstýringar bankans að fjárhæð 300.000.000 kr. sem var sérgreind fjárhæð í tímabundinni ávöxtun hjá bankanum með auðkennið L. Þann 10. maí 2007 var veði aflétt að hluta og sóknaraðila afhentar 100.000.000 kr.

Sóknaraðili heldur því fram að framangreind handveðsyfirlýsing sé fallin úr gildi þar sem umræddur fjármálagerningur hafi verið innleystur og andvirði hans lagt inn á innstæðureikning sóknaraðila. Ekki verður séð að aðrar breytingar en aflétting að hluta hafi orðið á formi innstæðu þeirrar sem sett var að handveði þann 7. mars 2007 og verður því að telja að enn sé fyrir hendi handveðréttur í umræddri innstæðu að fjárhæð 200.000.000 kr.

Í öðru lagi var um að ræða handveðsyfirlýsingu nr. Y, dagsetta 14. ágúst 2007, þar sem sóknaraðili setti GF að handveði Peningabréf GF að nafnverði 1.499.634,84 kr. til tryggingar á greiðslu skulda B og í þriðja lagi var um að ræða handveðsyfirlýsingu nr. Z, dagsetta 6. nóvember 2007, þar sem sóknaraðili setti að handveði Peningabréf GF að nafnverði 734.796,83 kr. til tryggingar skaðlausri greiðslu á skuldum þeim sem sóknaraðili stóð í eða stofnaði til við bankann. Sjóðnum Peningabréf GF var slitið í október 2008 og var andvirði hlutdeildarskírteina í sjóðnum lagt inn á sparisjóðsreikninga hjá varnaraðila F í nafni hlutdeildarskírteinishafa. Var andvirði framangreindra hlutdeildarskírteina lagt inn á reikninga nr. S og T.

Sóknaraðili heldur því fram að framangreindar handveðsyfirlýsingar séu úr gildi fallnar þar sem umræddir fjármálagerningar sem settir voru að handveði hafi verið innleystir og andvirði þeirra lagt inn á innstæðureikninga sóknaraðila og ekki hafi verið gerðar sérstakar handveðsyfirlýsingar um þá reikninga og þá fjármuni og ekki sé kveðið á um það í fyrri handveðsyfirlýsingum að þær nái til útgreiðslu hinna veðsettu fjármálagerninga. Fyrir liggur að andvirði hlutdeildarskírteina í Peningamarkaðssjóði var lagt inn á innstæðureikninga í október 2008 og hafa innstæðurnar ekki verið til ráðstöfunar fyrir sóknaraðila. Verður að telja að handveðréttur sá sem varnaraðili F naut í hlutdeildarskírteinunum hafi við slit sjóðsins færst yfir á andvirði þeirra á innstæðureikningum. Ekki verður séð að nauðsynlegt hafi verið að sóknaraðili samþykkti þá færslu með undirritun nýrra handveðsyfirlýsinga, enda er það meginregla veðréttar að veðréttindi geti við tilteknar aðstæður flust af veðsettri eign yfir á fjármuni sem komi í hennar stað án þess að leita þurfi samþykkis veðsala.

Verður því að telja að varnaraðili F hafi notið handveðréttar í innstæðum á reikningi með auðkennið L og í innstæðum á reikningum nr. S og T hjá varnaraðila F.

Í málinu er einnig deilt um það hvort að heimilt hafi verið að færa umrædd tryggingarréttindi frá varnaraðila F til varnaraðila GF.

Með ákvörðun Fjármálaeftirlitsins frá V var öllum eignum GF ráðstafað til F, nú F. Í 2. tölulið ákvörðunarinnar kemur fram að F taki einnig við öllum tryggingarréttindum GF, þar með talið veðréttindum. Þann W tók Fjármálaeftirlitið ákvörðun um að breyta ákvörðuninni frá V að því er varðaði afleiðusamninga og voru réttindi og skyldur samkvæmt þeim því flutt til baka til gamla bankans. Samkvæmt ákvörðun Fjármálaeftirlitsins frá Þ átti F að standa GF skil á sérgreindum tryggingum viðskiptamanna, m.a. vegna afleiðusamninga sem ekki fluttust yfir í F. Af þessu er ljóst að samkvæmt ákvörðun Fjármálaeftirlitsins skyldu sérgreindar tryggingar vegna afleiðusamninga sem fluttar höfðu verið til F fluttar aftur til GF.

Handveðsyfirlýsing nr. X var gefin út til tryggingar skaðlausri greiðslu á öllum skuldum sóknaraðila við GF hverju nafni sem þær nefnast. Handveðsyfirlýsingar nr. Y og Z voru gefnar út annars vegar til tryggingar skaðlausri greiðslu á skuldum þeim sem B stóð í eða stofnaði til við bankann og hins vegar til tryggingar skaðlausri greiðslu á skuldum sóknaraðila við bankann. Í báðum handveðsyfirlýsingunum segir að umræddir fjármálagerningar séu settir að handveði til tryggingar: „hvort sem það eru víxilskuldir, víxilábyrgðir, yfirdráttur á tékkareikningi, skuldabréf, innlendir eða erlendir lánasamningar, erlent endlán, reikningslán, afurðalán, afleiðuviðskipti eða hvers konar aðrar skuldir við bankann, þar með taldar ábyrgðir, er bankinn hefir tekist eða kann að takast á hendur“ vegna skuldara/veðsala.

Af framangreindu er ljóst að umræddar handveðsyfirlýsingar voru í öllum tilvikum gefnar út til tryggingar á greiðslu allra skulda veðsala eða skuldara. Í tveimur handveðsyfirlýsingana er tilgreint sérstaklega að veðið standi m.a. til tryggingar vegna afleiðuviðskipta. Í málinu liggur einnig fyrir að kröfur GF á hendur sóknaraðila vegna afleiðuviðskipta nema 868.836.700 kr. og á hendur B nema kröfur GF vegna afleiðuviðskipta 65.405.733 kr. Ekki liggja fyrir upplýsingar um skuldir sóknaraðila við F. Það er því ljóst að umræddar handveðsyfirlýsingar stóðu til tryggingar kröfum varnaraðila vegna afleiðuviðskipta. Verður því að telja að um hafi verið að ræða sérgreindar tryggingar viðskiptamanns í skilningi ákvörðunar Fjármálaeftirlitsins frá Þ og því hafi verið að heimilt að flytja umrædd tryggingarréttindin frá varnaraðila F til varnaraðila GF. Verður því að hafna kröfum sóknaraðila.

Ú r s k u r ð a r o r ð:

Kröfum sóknaraðila, M gegn F og GF er hafnað.

Reykjavík, 28. janúar 2011.

Áslaug Árnadóttir

Geir Arnar Marelsson
Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Jóhann Tómas Sigurðsson
Oddur Ólason